

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до допрацьованого проєкту Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" до II читання

Проект Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" доопрацьовано на виконання статті 158 Регламенту Верховної Ради України з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради України, схвалених Постановою Верховної Ради України N 215-IX від 18.10.2019 та відповідно до рішень прийнятих на урядових нарадах щодо доопрацювання державного бюджету на 2020 рік до II читання.

Слід зазначити, що доопрацьований до другого читання проєкт Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" є збалансованим і направлений на вирішення ряду першочергових та нагальних питань та спрямований на виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Доходи проєкту держбюджету на 2020 рік передбачено сумі 1093669,1 млн грн, у тому числі доходи загального фонду - 974670,9 млн грн та доходи спеціального фонду - 118998,3 млн гривень.

Видатки проєкту держбюджету на 2020 рік передбачено у сумі 1180099,0 млн грн, у тому числі видатки загального фонду - 1052178,8 млн грн та видатки спеціального фонду - 127920,2 млн гривень.

Граничний обсяг дефіциту Державного бюджету України визначено у сумі 94275,7 млн грн, у тому числі граничний обсяг дефіциту загального фонду - 72365,5 млн грн та граничний обсяг дефіциту спеціального фонду - 21910,2 млн гривень.

Доходи проєкту державного бюджету на 2020 рік (без трансфертів) передбачено у сумі **1084905,7** млн грн, у тому числі доходи загального фонду - **965907,4** млн грн та доходи спеціального фонду - **118998,3** млн грн та пропонується **збільшити** порівняно з I читанням на **14179,8** млн грн, у тому числі по загальному фонду на 11921,9 млн грн та по спеціальному фонду на 2257,9 млн гривень.

Основними факторами, які вплинули на перегляд прогнозу доходів державного бюджету до II читання є:

- **Зміни до основних прогнозних макропоказників** економічного і соціального розвитку України на 2020 рік за сценарієм I (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. N 883):

загальний фонд зменшено на 303,6 млн грн:

податок та збір на доходи фізичних осіб **збільшено на 4694,0** млн грн;

податок на прибуток підприємств **збільшено на 4300,0** млн грн;

рентну плату за користування надрами **зменшено на 3284,0** млн грн у тому числі:

рентну плату за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення **зменшено на 5,6** млн грн,

рентну плату за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату **зменшено на 3278,4** млн грн,

рентну плату за транспортування нафти та аміаку територією України **зменшено на 60,7** млн грн;

акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) **зменшено на 51,0** млн грн;

податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування **збільшено на 3300** млн грн;

податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів **зменшено на 7400** млн грн;

ввізне та вивізне мито **зменшено на 527,0** млн грн;

інші платежі (єдиний збір, доходи від операцій з кредитування, допомога ЄС та інше) **зменшено на 1274,9** млн грн;

спеціальний фонд зменшено на 757,1 млн грн:

акцизний податок з вироблених в Україні та з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) **зменшено на 544,0** млн грн;

ввізне мито **зменшено на 162,0** млн грн;

надходження в рамках програм секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу **зменшено на 51,1** млн гривень.

• **Прийняті зміни до бюджетного та іншого законодавства** щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю та державної підтримки кінематографії **збільшили** доходи державного бюджету **на 33,0** млн грн (загальний фонд на 15,0 млн грн, спеціальний фонд на 18,0 млн грн), у тому числі:

- надходження від накладання адміністративних та адміністративно-господарських штрафів за перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм автомобільними перевізниками, за даними Державної служби України з безпеки на транспорті, **становитимуть по 15,0** млн грн до загального та спеціального фондів (ККДБ 21081300);

- надходження від реалізації майнових прав на використання фільмів, вихідних матеріалів фільмів та фільмокопій (ККДБ 21082100), платіж, що сплачується суб'єктом кінематографії за розгляд заяв щодо отримання державних субсидій (ККДБ 21082200), кошти, що сплачуються суб'єктом кінематографії до державного бюджету у вигляді 50 відсотків прибутків, отриманих від прокату та/або передачі прав на використання фільму (ККДБ 21082300), що передбачені пунктом 13⁶ - 13⁸ частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України **збільшено на 3,0** млн грн разом, **по 1,0** млн грн за кожним видом таких надходжень, за даними Державного агентства України з питань кіно.

Водночас власні надходження бюджетних установ (кошти, отримані від реалізації майнових прав на фільми, вихідні матеріали фільмів та фільмокопій, створені за бюджетні кошти як за

державним замовленням, так і на умовах фінансової підтримки) зменшено на **3,0** млн грн, у зв'язку із виключенням таких коштів із структури власних надходжень бюджетних установ.

- **Враховання пропозицій**, наведених у Бюджетних висновках Верховної Ради України, схвалених [Постановою ВРУ від 18.10.2019 N 215-IX](#), та з урахуванням протокольного доручення Кабінету Міністрів України щодо **збільшення доходів загального фонду державного бюджету за рахунок:**

частини чистого прибутку (доходу) державних підприємств та дивідендів, що вилучаються до державного бюджету відповідно до закону, **на 8849,4** млн грн;

надходжень від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном **на 2830,0** млн гривень.

- **Враховання додаткового ресурсу** надходжень до державного бюджету відповідно до проектів законів України на виконання протокольного доручення Кабінету Міністрів України:

загальний фонд:

рентну плату за користування надрами для видобування бурштину **збільшено на 531,0** млн грн;

спеціальний фонд:

плату за ліцензії на здійснення діяльності у сфері організації і проведення азартних ігор **збільшено на 3000,0** млн гривень.

Показники надходження коштів від приватизації державного майна пропонується збільшено на 7,0 млрд грн та встановлено на рівня 12,0 млрд грн і відповідно зменшено обсяги державних запозичень та відповідні боргові показники.

Фінансування загального фонду державного бюджету у 2020 році планується за рахунок державних запозичень у сумі **342502,4 млн грн**, в тому числі зовнішніх - 111375,0 млн грн, внутрішніх - 231127,4 млн гривень. Таким чином, зовнішні запозичення у 2020 році складуть 32,5 відсотка від загального обсягу надходжень, а внутрішні - 67,5 відсотка.

Державні запозичення здійснюватимуться відповідно до умов, що складатимуться на фінансових ринках та умов кредитування відповідних міжнародних фінансових організацій й країн-партнерів. При цьому, середньозважена ставка для внутрішніх боргових інструментів складає близько 14,6 відсотків річних, для зовнішніх боргових інструментів - близько 8 відсотків річних. Разом з цим, умови державних запозичень можуть змінюватися, залежно від впливу політичних, економічних та геополітичних чинників.

До спеціального фонду державного бюджету у 2020 році передбачається залучити кошти від іноземних банків, держав та міжнародних фінансових організацій на фінансування проектів розвитку економіки та бюджетної сфери **22662,0 млн гривень**. Використання цих коштів буде відображено у спеціальному фонді державного бюджету в розрізі головних розпорядників - отримувачів таких кредитів.

Обсяг платежів з погашення державного боргу на 2020 рік прогнозується у сумі 282136,9 млн грн, в тому числі погашення державного зовнішнього боргу - 120274,6 млн грн, державного внутрішнього боргу - 161862,3 млн гривень.

Обсяг платежів з обслуговування державного боргу на 2020 рік прогнозується в обсязі 141473,1 млн гривень.

У 2020 році передбачено платежі на виконання державою гарантійних зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, у сумі 1664,2 млн гривень.

Показники повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою (КПКВК 3511630) на 2020 рік склали 6587,3 млн грн та зменшились на 3389,0 млн грн в порівнянні з I читанням з зв'язку з відновленням статті по списанню заборгованості м. Києва в рахунок видатків за 2019 рік; уточненням макропоказників, оскільки заплановані повернення лише за валютними кредитами та уточненням повернення по позикам МФО.

Згідно із розрахунками прогнозний обсяг державного боргу в еквіваленті у національній валюті складе 2045,1 млрд грн. та становитиме 45,3 відсотка від прогнозного ВВП. Гарантований державою борг в еквіваленті у національній валюті складе 318,4 млрд. грн. та становитиме 7,1 відсотка від прогнозного ВВП.

Враховуючи структуру державних запозичень у 2019 році та прогнозних запозичень у 2020 році, на кінець 2020 року частка внутрішнього боргу становитиме 44,2 відсотка від обсягу державного боргу, а частка зовнішнього боргу 55,8 відсотка.

Додатково: Розрахунки здійснено з використанням прогнозного курсу на кінець року 27,5 грн/дол. США.

Доопрацьований проект бюджету передбачає збільшення видатків для вирішення ряду нагальних питань, як соціального, так і економічного характеру, зокрема:

субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" на забезпечення шкіл необхідним обладнанням - **3500,0 млн грн;**

централізовану закупівлю лікарських засобів та медичних виробів для лікування окремих захворювань - **3200 млн грн;**

субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам на покращення соціального захисту окремих категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти **3753,2 млн грн;**

проектування та будівництво аеродрому Міжнародного аеропорту "Дніпропетровськ" - **1000,0 млн грн;**

модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази багатопрофільних лікарень інтенсивного лікування - **1000,0 млн грн;**

виведення державних вугледобувних підприємств на беззбитковий рівень діяльності шляхом закриття неперспективних збиткових структурних підрозділів державних підприємств (шахт) - **622,8 млн грн;**

виплату допомоги сім'ям з дітьми, допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю з дитинства, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, державної соціальної допомоги на догляд (крім державної соціальної допомоги на догляд особам, зазначеним у пунктах 1 - 3 частини першої статті 7 Закону України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю"), щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, відшкодування вартості послуги "муніципальна няня" - **2190,5 млн грн;**

будівництво та реконструкція мостів - **500,0 млн грн;**

"Зшивання країни - проєкт мобільності молоді" - **500,0 млн грн;**

субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною", оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків - **408,6 млн грн;**

лікування громадян України за кордоном - **400,0 млн грн;**

субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на проєктні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа - **364,1 млн грн;**

підтримку проведення наукових досліджень закладами вищої освіти, які за результатами проведення державної атестації матимуть найкращу атестаційну оцінку - **300,0 млн грн;**

проведення інвентаризації земель та оновлення картографічної основи Державного земельного кадастру передбачається додатково спрямувати видатки загального фонду державного бюджету у обсязі **291,9 млн грн**, що забезпечить можливість оцінити земельний фонд України.

створення та функціонування Фонду національного багатства (в тому числі поповнення статутного капіталу) - **250,0 млн грн;**

державну підтримку кінематографії - **250,0 млн грн;**

здійснення природоохоронних заходів, зокрема з покращення стану довкілля - **250,0 млн грн;**

реалізацію заходів з просування туристичного потенціалу України за кордоном і всередині країни та пілотні проєкти з розвитку туристичної інфраструктури і спроможності окремих регіонів - **240,0 млн грн;**

надання господарським товариствам та іншим організаціям, створеним у процесі приватизації (корпоратизації), компенсації за передачу гуртожитків у власність територіальних громад - **160,9 млн грн;**

заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях з метою повернення їх до мирного життя - **129,9 млн грн;**

субвенцію з державного бюджету обласному бюджету Одеської області на проведення капітального ремонту Міжнародного аеропорту "Ізмаїл" - **70,0 млн грн;**

створення Музею сучасного мистецтва України - **54,0 млн грн;**

фінансову підтримку ТОВ "Телевізійна компанія "Атлант-СВ" для телеканалу з логотипом "ATR T" - **50,0 млн грн;**

обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України - **50,0 млн грн;**

здійснення будівництва прикордонних інспекційних постів та покращення доступу сільськогосподарських МСП до експортних ринків - **47,0 млн грн;**

функціонування Національної комісії зі стандартів державної мови - **33,6 млн грн;**

керівництво та управління у сфері цифрової трансформації - **26,0 млн грн;**

функціонування Уповноваженого із захисту державної мови - **17,5 млн грн;**

капремонт об'єктів Міжнародного дитячого центру "Артек" - **9,8 млн грн;**

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини - **9,1 млн грн;**

завершення виплат грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених у абзаці чотирнадцятому [пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#), для осіб з інвалідністю I - II групи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, визначених [пунктом 10 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#), та які потребують поліпшення житлових умов, - **7,6 млн грн;**

впровадження Програми реформування та розвитку енергетичного сектора - **3,2 млн гривень.**

У проєкті Державного бюджету України на 2020 рік з урахуванням рішення Ради національної безпеки і оборони України про пропозиції до проєкту Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" від 02.11.2019 та Бюджетних висновків Верховної Ради України виключено статтю 26 та видатки загального фонду за бюджетною програмою "Нерозподілені видатки на національну безпеку і оборону" (код 6501060) у сумі 27986,1 млн грн, які розподілено між суб'єктами сектору безпеки і оборони.

• **Зокрема, збільшено видатки на 28025,1 млн грн:**

- 14523,0 млн грн Міністерству оборони;
- 711,1 млн грн Головному управлінню розвідки Міністерства оборони;
- 429,3 млн грн Державній спеціальній службі транспорту;
- 106,5 млн грн Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства на розвиток оборонно-промислового комплексу;
- 741,4 млн грн Апарату Міністерства внутрішніх справ;
- 850,4 млн грн Національній гвардії;
- 4036,2 млн грн Національній поліції;
- 1920,0 млн грн Адміністрації Державної прикордонної служби;
- 1511,2 млн грн Державній службі з надзвичайних ситуацій;
- 80,4 млн грн Державній міграційній службі;
- 2502,2 млн грн Службі безпеки;
- 339,4 млн грн Службі зовнішньої розвідки;
- 239,9 млн грн Управлінню державної охорони;
- 34,1 млн грн Апарату Ради національної безпеки і оборони;

• **Зменшено видатки на 39,0 млн грн Державній службі спецв'язку та захисту інформації** (з урахуванням рішення Ради національної безпеки і оборони України).

Загальний ресурс на безпеку і оборону проти 2019 року збільшено на 33774,7 млн грн (або 15,9 відсотків) та становить 245801,8 млн грн або 5,45 % ВВП, у тому числі:

- 116146,2 млн грн Міністерству оборони;
- 3571,6 млн грн Головному управлінню розвідки Міністерства оборони;
- 1363,1 млн грн Державній спеціальній службі транспорту;
- 13931,1 млн грн Апарату Міністерства внутрішніх справ;
- 13291,1 млн грн Національній гвардії;
- 33613,7 млн грн Національній поліції;
- 12768,3 млн грн Адміністрації Державної прикордонної служби;

- 15375,1 млн грн Державній службі з надзвичайних ситуацій;
- 3987,1 млн грн Державній міграційній службі;
- 12165,9 млн грн Службі безпеки;
- 2899,0 млн грн Державній службі спецзв'язку та захисту інформації;
- 2364,8 млн грн Службі зовнішньої розвідки;
- 1583,0 млн грн Управлінню державної охорони;
- 211,8 млн грн Апарату Ради національної безпеки і оборони;
- 2530,0 млн грн Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства на розвиток оборонно-промислового комплексу.

Крім того, передбачено можливість надання за рішенням Кабінету Міністрів України державних гарантій у сумі 10000 млн грн за запозиченнями для фінансування програм, пов'язаних із підвищенням обороноздатності і безпеки держави.

Видатки на національну безпеку і оборону **по загальному фонду становлять 222792,2 млн грн**, які планується спрямувати, зокрема, на:

- грошове забезпечення та заробітну плату (з нарахуваннями) - 141409,6 млн грн (+14438,4 млн грн до 2019 року);
- медикаменти та перев'язувальні матеріали - 657,8 млн грн (+82,8 млн грн до 2019 року);
- продукти харчування - 4835,2 млн грн (+248,1 млн грн до 2019 року);
- оплату комунальних послуг та енергоносіїв - 4909,7 млн грн (+510,7 млн грн до 2019 року);
- створення, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння та військової (спеціальної) техніки - 35400,8 млн грн (+7805,7 млн грн до 2019 року);
- виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності та інші соціальні виплати - 6655,5 млн грн (+ 2437,8 млн грн до 2019 року);
- будівництво (придбання) житла - 2227,8 млн грн (+389,8 млн грн до 2019 року).

Також за пропозиціями головних розпорядників бюджетних коштів було скорочено окремі бюджетні програми.

В доопрацьованому законопроекті враховано розподіл **державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів** Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів на загальну суму **1839432,6 тис. грн** за такими сферами:

сфера охорони здоров'я - 772472,3 тис. грн;

соціально-культурна сфера - 82249,9 тис. грн;

спортивна сфера - 24501,0 тис. грн;

сфера освіти - 180074,9 тис. грн;

охорона навколишнього середовища - 189699,8 тис. грн;

транспортна інфраструктура - 390000,0 тис. грн;

функціонування органів влади та надання ними послуг - 60434,7 тис. грн;

паливно-енергетична сфера - 140000,0 тис. гривень.

Крім того, з метою оптимізації структури видатків було здійснено перерозподіл за окремими бюджетними програмами, зокрема:

- Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 1201010 "Керівництво та управління у сфері розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства" на **15,0 млн грн** та відповідно збільшено обсяг за КПКВК 1201030 "Забезпечення двостороннього співробітництва України з іноземними державами та міжнародними організаціями, інформаційне та організаційне забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках";

- Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 1201020 "Виконання зобов'язань України за участь у програмі ЄС "Конкурентоспроможність підприємств малого та середнього бізнесу (COSME)" на **1,8 млн грн** та відповідно збільшено обсяг новою бюджетною програмою "Виконання судових рішень, що набрали законної сили";

- Державній служби статистики України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 1207010 "Керівництво та управління у сфері статистики" на **259,5 млн грн** та за бюджетною програмою 1207020 "Статистичні спостереження та переписи" на **91,0 млн грн** та відповідно збільшено обсяг Фонду державного майна України за КПКВК 6611010 "Керівництво та управління у сфері державного майна" на **149,4 млн грн** та за КПКВК 6611020 "Заходи, пов'язані з проведенням приватизації державного майна" на **150,6 млн грн**, Господарсько-фінансовому департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України за КПКВК 0411130 "Інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення оперативного реагування органів виконавчої влади" на **50,5 млн грн**;

- Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 1501050 "Заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю вказаних осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їхніх сімей, у тому числі відшкодування витрат, пов'язаних із їх відвідуванням, надання особам, позбавленим особистої свободи, та членам їхніх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, а також інші деокупаційні заходи, виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка" на **60,2 млн грн** та відповідно збільшено обсяг за бюджетною програмою "Грошова компенсація постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок

надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації" на **40,2 млн грн** та за бюджетною програмою "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України" на **20,0 млн грн**;

- Міністерству освіти і науки України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 2201260 "Загальнодержавні заходи у сфері освіти" на **161,7 млн грн** та відповідним збільшенням обсягу за КПКВК 2201010 "Загальне керівництво та управління у сфері освіти і науки" на **2,7 млн грн** та за КПКВК 2211210 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної (професійно-технічної) освіти" на **159,0 млн грн**;

- Державній службі геології та надр України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 2404020 "Розвиток мінерально-сировинної бази" на **60,0 млн грн** та відповідного збільшення обсягу за КПКВК 2404010 "Керівництво та управління у сфері геологічного вивчення та використання надр";

- передати бюджетні призначення, які закріплені за Міністерством розвитку громад та територій України за бюджетною програмою КПКВК 2761350 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження" у сумі **137,5 млн грн** Міністерству енергетики та захисту довкілля України за окремою бюджетною програмою "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження";

- Міністерству соціальної політики України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 2501030 "Виплата допомоги сім'ям з дітьми, допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю з дитинства, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, державної соціальної допомоги на догляд (крім державної соціальної допомоги на догляд особам, зазначеним у [пунктах 1 - 3 частини першої статті 7 Закону України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю"](#)), щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, відшкодування вартості послуги" на **150,0 млн грн** передбачено нову бюджетну програму "Компенсація частини витрат на здійснення заходів з реалізації державних програм соціального захисту населення";

- Міністерству соціальної політики України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 2501230 "Виплата пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у грошовій формі" на **58,8 млн грн** та відповідно збільшено обсяг за КПКВК 2501150 "Щорічна разова грошова допомога ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань та соціальна допомога особам, які мають особливі та особливі трудові заслуг перед Батьківщиною" для підвищення розмірів щорічної разової грошової допомоги ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань (на 5 %) та виплату одноразової грошової винагороди особам, яким присвоєно звання Герой України за здійснення визначного героїського вчинку з врученням ордена "Золота Зірка";

- Міністерству соціальної політики України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 2511170 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення робіт, пов'язаних зі створенням і забезпеченням функціонування центрів надання адміністративних послуг, у тому числі послуг соціального характеру, в форматі "Прозорий офіс" на **100,0 млн грн** передбачено нову бюджетну програму за КПКВК "Реалізація пілотного проєкту "Розвиток соціальних послуг";

- Державній податковій службі України шляхом зменшення обсягу видатків за КПКВК 3507010 "Керівництво та управління у сфері податкової політики" на **473,2 млн грн** передбачено нову бюджетну програму "Заходи з реорганізації Державної фіскальної служби";

- Національному агентству з питань запобігання корупції за КПКВК 6331020 "Фінансування статутної діяльності політичних партій" зменшено видатки на **283,5 млн грн**, а за КПКВК 6331010 "Керівництво та управління у сфері запобігання корупції" - збільшено на **160,7 млн гривень**.

За рахунок видатків загального фонду державного бюджету за КПКВК 1201040 "Здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам для купівлі земель сільськогосподарського призначення":

- збільшено на **240,0 млн грн** видатки загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою "Формування статутного капіталу Фонду часткового гарантування кредитів";

- збільшено на **4000,0 млн грн** видатки загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників";

- збільшено на **160,0 млн грн** видатки загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою "Керівництво та управління у сфері безпечності харчових продуктів та захисту споживачів".

У зв'язку із перерозподілом повноважень і функцій центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції здійснено передачу бюджетної програми КПКВК 2501590 "Компенсація роботодавцю частини фактичних витрат, пов'язаних зі сплатою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" у обсязі **0,8 млн грн** та частину видатків, передбачених за бюджетною програмою КПКВК 2501200 "Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", на здійснення доплат працівникам за роботу у зоні відчуження та громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи у обсязі **623,5 млн грн** від Міністерства соціальної політики України до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства;

Також в доопрацьованому законопроекті змінено назви бюджетних програм:

- "Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств" на "Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств";

- "Здійснення заходів державної політики з питань молоді та підтримки молодіжних і дитячих громадських організацій" на "Здійснення заходів державної політики з питань залучення молоді до суспільного життя";

- "Статистичні спостереження та переписи" на "Статистичні спостереження";

- "Керівництво та управління у сфері природоохоронного контролю" на "Керівництво та управління у сфері екологічного контролю";
- "Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів" на "Керівництво та управління у сфері фінансового контролю";
- "Фонд Президента України з підтримки освітніх, наукових та спортивних програм для молоді" на "Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту";
- "Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях" на "Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях з метою повернення їх до мирного життя";
- "Заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю вказаних осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їхніх сімей, у тому числі відшкодування витрат, пов'язаних з їх відвідуванням, надання особам, позбавленим особистої свободи, та членам їхніх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, а також інші деокупаційні заходи, виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка" на "Заходи щодо захисту і забезпечення прав та свобод осіб, які позбавлені (були позбавлені) особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації з політичних мотивів, а також у зв'язку з громадською, політичною або професійною діяльністю вказаних осіб, підтримки зазначених осіб та членів їхніх сімей, заходи з реінтеграції населення тимчасово окупованих територій, виплати державних стипендій імені Левка Лук'яненка";
- "Здійснення природоохоронних заходів" на "Здійснення природоохоронних заходів, зокрема з покращення стану довкілля";
- "Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу" на "Забезпечення виконання завдань та функцій Державної прикордонної служби України";
- з метою дотримання принципу єдності видатки бюджетної програми 2511110 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною", оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків" включено до складу бюджетної програми КПКВК 2501030, назва якої була змінена на: "Виплата деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплата послуг окремим категоріям населення" і загальний її обсяг становитиме 62575,5 млн грн;

- "Підвищення кваліфікації працівників системи соціального захисту" на "Підвищення кваліфікації фахівців із соціальної роботи та інших працівників системи соціального захисту";

- "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" на "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку розвитку об'єднаних територіальних громад", тощо.

У зв'язку із внесенням змін до [постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 N 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади"](#) в доопрацьованому законопроекті враховано зміни в схемі спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України.

За результатами доопрацювання проекту Закону України "Про Державний бюджет на 2020 рік" до другого читання з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради України збільшено ресурс місцевих бюджетів на **16415,3 млн грн**, у тому числі:

- доходи місцевих бюджетів - на **7875,5 млн грн**;

- трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам - **8539,8 млн грн**;

Збільшення доходів місцевих бюджетів пов'язано із змінами основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2020 рік за сценарієм I (в редакції [постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. N 883](#)) та вдосконаленням адміністрування податків і зборів.

При визначенні **обсягу трансфертів** враховано:

• **збільшення базової дотації** - на **10,5 млн грн** та **реверсної дотації** - **1,8 млн грн**;

• **збільшення субвенцій на:**

- проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа - на **364,1 млн грн**;

- створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти - на **159,0 млн грн**;

- фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах - **1,5 млн грн**;

• **зменшення:**

- субвенції на проведення робіт, пов'язаних зі створенням і забезпеченням функціонування центрів надання адміністративних послуг, у тому числі послуг соціального характеру, в форматі "Прозорий офіс" - на **100 млн грн**;

- медичної субвенції - на **8,4 млн грн** (цільові видатків на виплату щомісячної державної допомоги ВІЛ-інфікованим дітям, здійснюватимуться з державного бюджету за рахунок бюджетної програми 2301040 "Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями");

- здійснення з державного бюджету за бюджетною програмою 2501030 "Виплата деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплата послуг окремим категоріям населення" видатків, що здійснювались за рахунок субвенції на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною", оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків - на **1237,7 млн грн**;

• **передбачення нових субвенцій на:**

- реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" на забезпечення шкіл необхідним обладнанням - **3500 млн грн** (у тому числі за загальним фондом - **1500 млн грн**, спеціальним - **2000 млн грн**);

- здійснення заходів соціально-економічного розвитку територій - **2000 млн грн** (за рахунок зменшення на таку суму державного фонду регіонального розвитку);

- покращення соціального захисту окремих категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти - **3753,2 млн грн**;

- виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених у абзаці чотирнадцятому [пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#), для осіб з інвалідністю I - II групи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, визначених [пунктом 10 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#), та які потребують поліпшення житлових умов - **7,6 млн грн**;

- проведення капітального ремонту Міжнародного аеропорту "Ізмаїл" обласному бюджету Одеської області - **70 млн грн**;

- здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України - **20 млн гривень**.

У зв'язку зі зміною обсягів міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам на 2020 рік при доопрацюванні уточнено додаток N 6 до законопроекту.

Також уточнено обсяги міжбюджетних трансфертів для місцевих бюджетів у додатку N 5 до законопроекту у зв'язку із:

- встановленням взаємовідносин між державним бюджетом та бюджетами 8 об'єднаних територіальних громад, визнаних спроможними [розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.10.2019 N 963-р](#) за результатами перших місцевих виборів 30 червня 2019 року;

- врахуванням приєднань до визнаних спроможними територіальних громад міст, селищ, сіл суміжних сільських і селищних територіальних громад відповідно до [Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад"](#), а саме:

а) до 5 міст обласного значення (м. Жмеринка Вінницької області; м. Луцьк Волинської області; м. Вугледар Донецької області; м. Івано-Франківськ Івано-Франківської області; м. Охтирка Сумської області);

б) до 7 міських об'єднаних територіальних громад (Верхньодніпровської ОТГ Дніпропетровської області; Приморської ОТГ Запорізької області; Калуської ОТГ Івано-Франківської області; Біляївської ОТГ Одеської області; Новокаховської ОТГ Херсонської області; Шполянської ОТГ Черкаської області; Городнянської ОТГ Чернігівської області).

В цілому у 2020 році взаємовідносини з державним бюджетом матимуть 1453 місцеві бюджети, у тому числі 24 обласні бюджети, 108 бюджетів міст обласного значення та бюджет м. Києва, 448 районних бюджетів та 872 бюджети об'єднаних територіальних громад.

Міністр

О. Маркарова